

bestemte Grænser for Kreditforeningernes Virksomhed, er maaske meget tvivlsomt, men denne Lov vil sikkert ikke bidrage til at gøre Konkurrencen mindre.

Jeg haaber, at det høje Ting vil følge den Anvisning, som den sidste ærede Taler gav, og nøje vil overveje dette Lovforslag i et Udvalg. Det forekommer mig, at det i høj Grad trænger til en saadan Overvejelse.

Jørgen Berthelsen: Den Behandling, dette Lovforslag har faaet gennem de ærede Ordføreres Udtalelser, begyndte efter min Opfattelse med en anbefaling af Lovforslaget, men den er ikke blevet varmere ved de Udtalelser, som er komne siden. Naar navnlig det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes) udtaler, at dette Lovforslag skal omhyggeligt prøves, og naar den sidste ærede Taler, det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), sagde, at nu maa der siges Stop, vilde jeg gerne have Lov til at minde om Tiden for nogle Aar tilbage, da man ikke havde Kreditforeningerne. Jeg erindrer saa tydeligt, hvordan Forholdet da var, naar Husmænd paa Landet skulde have Laan, hvorledes de skulde paa Vandring for at faa disse Laan, hen til de mere velstaaende Gaardmænd og Godsejerne. De maatte naturligvis give de Renter, der blev forlangt af disse Penge. Men desuden vilde jeg gerne minde om, hvorledes de tillige kom i et Afhængighedsforhold, som jeg er glad for og taknemmelig over, at vi nu er blevet fri for. Denne Lov har hjulpet saa overordentlig meget i den Henseende, at der bør tages væsentligt Hensyn til det nu.

Der er blevet fremført den Indvending, at der gives Laan i Villaer eller Huse i Stationsbyer. Jeg er for øvrigt fuldstændig enig med det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Johnsen), der rettede en Henvendelse til Ministeren om mindre Købstadejendomme. Men de jordløse Huse, som opføres ved Stationerne, maaske i Spekulationsøjemed — der opføres i øvrigt ogsaa adskillige Huse i Købstæderne i Spekulationsøjemed —, de er i høj Grad i Slægt med Købstadejendommene. De Villaer, der faar Laan i Husmandskreditforeningerne, er vist grumme faa. Nej, det er Huse, som bygges til at rumme 2—3—4 Familier, og som der mange Steder er stor Trang til. Naar derfor de to sidste ærede Talere talte om den omhyggelige Prøvelse, og navnlig den ærede sidste Taler (Rottbøll) sagde, at nu skulde der siges Stop, vilde jeg meget anbefale,

at det ikke blev taget alt for alvorligt, men at denne Sag maatte blive fremmet i denne Samling.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Jeg takker de ærede Medlemmer, som har givet deres Tilslutning i alt Fald til det væsentligste af, hvad Lovforslaget tilsigter. Det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Johnsen), der kun havde Betænkeligheder overfor en af Bestemmelserne i Lovforslaget, gjorde en Bemærkning om, at man vist ikke burde fortsætte med en saadan Forhøjelse af Vurderingssummen som den, der har fundet Sted, man maatte en Gang sige Stop. Jeg er ganske enig i den Betragtning; men det er naturligvis umuligt for nogen at give et bestemt Tilsgagn om, hvor der skal siges Stop, og om det just bliver her ved de 12,000 Kr. Jeg gør opmærksom paa, at der er gaaet 5 Aar, siden Forhøjelsen fra 8,000 Kr. til 10,000 Kr. fandt Sted, og der er for mig ikke nogen Tvivl om, at der er større Grund til nu at gaa fra 10,000 Kr. til 12,000 Kr., end der i 1908 var til at gaa fra 8,000 Kr. til 10,000 Kr., idet der den Gang kun var gaaet 4 Aar, siden man sidst forhøjede. De 2,000 Kr., det her foreslaas at gaa op, tror jeg paa ingen Maade kan siges at være ud over den Stigning, disse Ejendommers Værdi er undergaaet i de 5 Aar, der er hengaaet siden 1908. Naar det er nævnt, navnlig af det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), at man paa den Maade fik en hel Mængde Villaejendomme med — det ærede Medlem sagde endog, at det for en stor Del var Villaejere, der paa den Maade kom til at nyde godt af Refusionen af Omkostningerne —, saa er det at gaa alt for vidt. Jeg tør ikke benægte, at der er nogle Villaejere, der vil kunne drage Nytte af de foreslaaede Bestemmelser, men, som det ærede kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) sagde, det er en meget ringe Part. Endnu er det saaledes, at det store Tal af Laantagere i de to Husmandskreditforeninger er virkelige Husmænd, smaa Landejendomsbesiddere, og for saa vidt angaar det — jeg indrømmer — ikke ringe Tal af Ejendomme, hvor Jordtilliggendet er mindre, og hvor der intet eller saa at sige intet Landbrug er, er det, som den sidste ærede Taler sagde, i meget stor Udstrækning Smaaajendomme, som er opførte ved Stationsbyer og bruges af Smaaahaandværkere eller Arbejdere. Jeg tror derfor ikke, at man af Hensyn til de efter min Mening virkelig faa Villaejere, der har